

Lad os sige, at Maksimum er 5,000 Kr., men at det med Landbrugsministerens Samtykke kan stige til 7,000 Kr., saa vil Husmanden paa de 5,000 Kr. faa en Statsgave af 22 Kr. 50 Ø. aarlig, medens den, der faar en Huslod til 7,000 Kr., faar en Statsgave paa 31 Kr. 50 Ø. aarlig, altsaa 9 Kr. mere aarlig. Jeg synes ikke, man da har gjort ens Ret og Skel lige over for de forskellige Supplikanter til disse Huse. Men naar den højtærede Landbrugsminister omtalte, at det særlig vilde gaa ud over Husmændene paa de gode Jorder, saa har det vel ikke været Meningen, at Husene paa de kostbare Jorder skulde være lige saa store som dem, hvor Jorden var mindre god. Der staar jo i Lovforslagets § 4, at Jordlodderne kunne være fra 2 op til 8 Tdr. Land. Hvorfor har man sat forskelligt Areal til Jordlodderne? Rimeligvis fordi man har ment, at paa den gode Jord kunde Husmanden ikke gøre Regning paa at faa saa stort et Areal som paa den simple Jord. Jeg indser nu heller ikke, der kan være noget i Vejen for, at en Mand paa et godt Areal kan faa en passende god Husmandslod, selv om den kun er 2 Tdr. Land. Thi lad os antage, at den koster 1,000 Kr. pr. Td. Land, saa ville Bygningerne neppe koste over 3,000 Kr., altsaa 2,000 Kr. plus 3,000 Kr. giver 5,000 Kr. Jeg kan derfor ikke se rettere, end at en Mand paa den gode Jord maa kunne faa et passende Hus. Men forleden talte jeg med en Mand, som er temmelig godt kendt med disse Forhold, og spurgte ham: Hvad regner De, at Husbygningen og Besætningen ville koste? Han svarede: Der er nogen Forskel; ovre i Jylland bygge de Husene lidt tarveligere, men vi her ovre paa Øerne stille større Fordringer, og derfor have de faaet lidt større Arealer i Jylland end ovre paa Øerne. Jeg tror, det er uheldigt, at vi skulle tage Hensyn til, hvorledes Folk ønske at indrette sig, om de ville have god Jord eller simpel Jord, og derefter gøre Laanene større eller mindre, eller om de ville have gode Huse eller mindre gode Huse. Jeg kan derfor langt fra se, at det Indlæg, den højtærede Minister fremkom med, var oplysende om, at vi fremkaldte en Uretfærdighed ved netop at fastholde Bestemmelsen om de 5,000 Kr. som Maksimum. En Betydning vilde det tilmed have at holde paa de 5,000 Kr., nemlig den, at derved vilde vi ganske sikkert holde Jordarealet inden for en saadan Størrelse, at det vilde blive, hvad man tænker sig ved et almindeligt Husmandsbrug. Det kan ikke være Me-

ningen, at vi f. Eks. paa god Jord skulde give 6 Tdr. Land til en Husmand, thi saa fik han maaske over 1 Td. Hartkorn, da der kun hører $5\frac{1}{7}$ Td. Land af bedste Jord til 1 Td. Hartkorn, og naar de have over 1 Td. Hartkorn, er det efter gammel Regning Smaagaarde. Jeg forstod ogsaa det ærede 3die Medlem for 8de Kredts (Breinholt) saaledes, at han var lidt betænkelig ved at faa disse Huslodder for store. Jeg er fuldstændig enig med ham i, at vi maaske ikke i dette Ændringsforslag have faaet det ganske klaret, men jeg er ganske overbevist om, at naar Prisen blev fikseret, vilde det hjælpe betydeligt til at holde Husmandslodderne inden for en passende Størrelse. Det ærede Medlem havde ogsaa Sympati for det Forslag, som er stillet af Mindretallet, men vilde paa Grund af Frygten for, at det muligvis kunde lægge Lovforslaget Hindringer i Vejen, ikke være med til at stemme for det, og paa samme Maade stillede sig det ærede 3die Medlem for 11te Kredts (Rasmussen-Vanddamgaard). Jeg skulde meget have ønsket, at de Herrer vilde have støttet Ændringsforslagsstillerne i at føre dette Forslag igennem i dette Ting, men ville de ikke, maa vi jo give Afkald paa det. Jeg vil dog opfordre Tinget til at stemme for det Ændringsforslag, der her er stillet af mig og et Par andre Herrer.

P. G. C. Jensen: Den ærede Finansminister bemærkede, at den eneste reelle Indvending, jeg havde gjort — og han mente vistnok den eneste, der var noget ved — var den, at jeg havde sagt, at der maatte ny Lovhjemmel til, for at Kreditforeningerne kunde indlade sig med denne Sag. Det er imidlertid for det første ikke den eneste Indvending, jeg har gjort — dertil skal jeg komme tilbage — men dernæst maa jeg sige, at det forekommer mig at være noget mærkeligt, at den ærede Finansminister, naar han selv meddeler, at han har faaet et foreløbigt Resultat af Forhandlingerne med nogle Kreditforeninger, ikke vil indvie os i disse Hemmeligheder, at det ikke maa blive dette Ting og Rigsdagen, som skal vedtage en saadan Lov, kundbart, hvad det egentlig er, der kan opnaas ved denne Foranstaltning, og paa hvilken Maade det hele skal indrettes; det maa jeg meget beklage. Det forekommer mig, at naar Lovgivningsmagten har en saadan Sag til Behandling, saa skal man lægge Kortene paa Bordet og lægge alting tydeligt og klart frem. — Saa føjede den ærede Minister til, at hans Tanke var